

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/122/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816204684
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5816204684.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, 2/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, 3a/ A. B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XXX, F. E., 4/ G. B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, žalobcovia 1/ až 3a/ zastúpení: JUDr. Miroslav Bachytec, advokát so sídlom C. XXX, proti žalovanému: G. E. - H. E. KRUP, s miestom podnikania C. XXX, IČO: 35 015 624, zastúpenému: JUDr. Ľubomír Ivan, advokát so sídlom Námestie SNP 41, Zvolen, IČO: 42 197 821, o zdržanie sa neoprávnených zásahov a o odstránenie závadného stavu, o odvolaniach žalobcov 1/ až 4/ a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/152/2016–285 zo dňa 20.06.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vo výroku I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ až 4/ domáhali uvedenia do pôvodného stavu pozemkov EKN parc. č. 9778 - orná pôda vo výmere 517 m², ktorý pozemok je evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9720 - orná pôda vo výmere 530 m², EKN parc. č. 9820 - orná pôda vo výmere 683 m², EKN parc. č. 10833 - trvalé trávne porasty vo výmere 293 m², EKN parc. č. 10834 - trvalé trávne porasty vo výmere 313 m², EKN parc. č. 10835 - trvalé trávne porasty vo výmere 218 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9794/1 - orná pôda vo výmere 39 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9836 - orná pôda vo výmere 1363 m², EKN parc. č. 9841 - orná pôda vo výmere 1020 m², EKN parc. č. 9851 - orná pôda vo výmere 492 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C. a CKN parc. č. 1222/6 - ostatné plochy vo výmere 1757 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXX pre obec a k. ú. C., a to odstránenia koľají a jám spôsobených obrnenými pásovými transportérmi, a to v tých častiach pozemkov, na ktorých sú spôsobené koľaje a jamy podľa ich skutočného stavu. Výrokom II. rozhodol o trovách konania o žalobe o zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva tak, že žalovanému určil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania v rozsahu 100 %. Výrokom III. rozhodol o trovách konania o žalobe o uvedenie pozemkov do pôvodného stavu tak, že žalobcom 1/ až 4/ určil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z toho, žalobcovia 1/ až 4/ sa voči žalovanému domáhajú, aby súd uložil žalovanému povinnosť odstrániť závadný stav - koľaje a jamy, spôsobené obrnenými pásovými transportérmi na pozemkoch, vo vzťahu ku ktorým súd právoplatným rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zdržať sa jazdenia po nich a to v tých častiach, v ktorých sú spôsobené koľaje a jamy podľa ich skutočného stavu. Súd prvej inštancie konštatoval, že svojim charakterom ide o žalobu o náhradu škody v naturálnej forme, v zmysle § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal za to, že napriek úprave žaloby na pojednávaní konanom dňa 20.06.2022, je žalobný návrh žalobcov neurčitý a nevykonateľný, keďže z neho nie je zrejmé, v ktorej

časti pozemkov by sa mali poškodenia nachádzať, aby bolo možné overenie splnenia/nesplnenia takto uloženej povinnosti, t. j. v prípade vyhovie takémuto zneniu žalobného návrhu by rozsudok nespĺňal požiadavku jeho (materiálnej) vykonateľnosti. Naďalej totiž nebolo zrejmé, presne v ktorej časti pozemkov by sa poškodenia mali nachádzať, a aké konkrétne poškodenia v ktorej časti pozemkov by mal žalovaný odstrániť. Na odstránenie neurčitosti žaloby nepostačuje ani formulácia žalobného petitu tak, že by žalovaný mal odstrániť koľaje a jamy a uviesť pozemky do pôvodného stavu v tých častiach, v ktorých sú spôsobené koľaje a jamy podľa ich skutočného stavu. Ani takáto požiadavka žalobcov 1/ až 4/ podľa názoru súdu prvej inštancie neumožňuje presnú špecifikáciu, v ktorej časti pozemkov by mal žalovaný odstrániť tie-ktoré poškodenia tak, aby bolo možné overiť, či túto povinnosť splnil alebo nie. Neurčitosť žaloby v tom smere, že v prípade jej vyhovie súdom by rozsudok nespĺňal podmienku materiálnej vykonateľnosti, je dôvodom pre zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal jej vecnou stránkou. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol osobitne o náhrade trov konania o žalobe o zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcov 1/ až 4/ a o žalobe o uloženie povinnosti žalovanému uviesť pozemky do pôvodného stavu, pretože konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 71C/152/2016 je konaním o týchto spojených veciach. V konaní o žalobe o zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva žalobcov konštatoval úspech na strane žalobcov 1/ až 4/, na základe ktorej skutočnosti im súd prvej inštancie priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V konaní o žalobe o uloženie povinnosti uviesť pozemky do pôvodného stavu bol úspešný žalovaný, z ktorého dôvodu mu okresný súd voči žalobcom 1/ až 4/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% s poukazom na § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti výrokom II. a III. predmetného rozsudku podal žalovaný odvolanie domáhajúc sa v napadnutom rozsahu jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie, eventuálne zmeny napadnutého rozsudku tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nebude priznaný. Žalovaný vytýkal konaniu pred súdom prvej inštancie vady zakladajúce odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP. Žalovaný vyjadril názor, podľa ktorého okresný súd nesprávne vyhodnotil potrebu priznania trov súdneho konania tej-ktorej procesnej strane. Predmetom súdneho konania bolo ako zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcov, tak i uvedenie pozemkov do pôvodného stavu (teda dve spojené veci, pričom o ich spojení rozhodli žalobcovia ako páni sporu v podanej žalobe). V časti o zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva (teda v jednej veci) boli v celom rozsahu úspešní žalobcovia 1/ až 4/, pričom v časti žaloby o uvedenie pozemkov do pôvodného stavu (teda v druhej veci) bol v celom rozsahu úspešný žalovaný. Je teda možné konštatovať, že pomer úspechu procesných strán je v tomto prípade presne v pomere 50/50. Žalobcovia 1/ až 4/ spojili konanie o dvoch rôznych právnych otázkach do jedného súdneho konania (podaním jednej žaloby – išlo o ich slobodnú vôľu), pričom nie je možné dobre rozlíšiť procesné úkony vykonávané ich právnym zástupcom na tie, ktoré sa týkali „len“ konania o zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva a tie, ktoré sa týkali „len“ konania o uvedenie pozemkov do pôvodného stavu. Nie je preto podľa názoru žalovaného dobre možné, účelné a ani spravodlivé rozdeliť výrok na náhradu trov konania vo vzťahu k týmto dvom jednotlivým právnym otázkam, ktoré svojou žalobou vzniesli žalobcovia 1/ až 4/. Považoval za nespravodlivé, ak v prípade rovnakého pomeru úspechu vo veci samej by mu bola priznaná nižšia náhrada trov konania ako žalobcom, pričom žalobcovia boli od počiatku konania vo veci samej zastúpení právnym zástupcom, a preto je nesporné, že ich výdavky na právne služby budú oveľa vyššie. Záverom poukázal na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4. Proti výrokom I. a III. predmetného rozsudku podali odvolanie žalobcovia 1/ až 4/ domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd vyhovie v celom rozsahu žalobnému návrhu, eventuálne sa domáhali jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie a rozhodnutie. Žalobcovia vytýkali konaniu pred súdom prvej inštancie vady zakladajúce odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Žalobcovia sa nestotožnili s rozsudkom súdu prvej inštancie, pretože mali za to, že súd prvej inštancie ich pripravil o možnosť domáhať sa spravodlivosti, na základe nezákonného postupu žalovaného, ktorý v rozpore s právnymi predpismi, bez toho aby si „vyznačil“ trasu na jazdenie obrnenými pásovými vozidlami vstúpil na pozemky, ktorých sú žalobcovia podielovými spoluvlastníkmi a spôsobil na nich škodu. Považovali za porušenie práva na spravodlivý proces tú skutočnosť, že na jednej strane je žalovaný povinný zdržať sa jazdy po pozemkoch, ktoré sú popísané v rozsudku, v časti ktorá je už právoplatná, ale na druhej strane už súd nevyhovie žalobe v časti, aby tie isté pozemky, v rovnakej jazdnej trase boli dané

žalovaným do pôvodného stavu. Mali za to, že ak žalovaný poprel skutkové tvrdenia žalobcov, ktoré boli podložené právoplatným rozhodnutím v časti súvisiacej s už právoplatným rozhodnutím, ohľadne trasy, po ktorej jazdí a spôsobuje škodu na pozemkoch, tak bol povinný kvalifikovane uviesť svoje tvrdenia a k nim navrhnuť aj prípadne dôkazy. Pokiaľ žalovaný spochybňoval poškodenie pozemkov tvrdením, že jamy a koľaje je potrebné vyšpecifikovať tak, aby bolo jasné ktoré boli vytvorené obrneným pásovým transportérom, tak na žalovanom ležalo dôkazné bremeno, že on nejazdil po pozemkoch presne vyšpecifikovaných v právoplatnej časti napadnutého rozsudku. Podľa názoru žalobcov je vymedzenie existencie, rozsahu, ako aj umiestnenia poškodenia pozemkov v danej veci dostatočne konkrétne, určité, preukázané, a teda prípadné súdne rozhodnutie aj bez ďalšieho dokazovania by bolo vykonateľné.

5. Na odvolanie žalovaného reagovali žalobcovia vyjadrením zo dňa 24.08.2022. Zdôraznili, že pokiaľ žalovanému pripadá potenciálna výška náhrady trov právneho zastúpenia nespravodlivá, majú za to, že žalovaný je hnaný chamtivosťou, pričom necitlivo a surovo zasahuje do krásnej prírody v k. ú. obce C., v časti, ktorá je chránená v rámci tzv. Ramsarského dohovoru. Uviedli, že napriek bezcharakternosti a chamtivosti žalovaného, ponechávajú rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania na voľnú úvahu súdu, ktorou môže byť aj nepriznanie trov konania žalovanému.

6. Na odvolanie žalobcov reagoval žalovaný vyjadrením zo dňa 31.08.2022. K odvolacím námietkam žalobcov uviedol, že prvostupňový súd sa riadne vysporiadal ako so skutkovou, tak i právnou stránkou prejednávanej veci, svoje meritórne rozhodnutie riadnym a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil a nie sú teda pravdivé tvrdenia žalobcov, že by došlo zo strany konajúceho súdu k „pripraveniu žalobcov o možnosť domáhať sa spravodlivosti“. Žalovaný zdôraznil dôležitosť toho, že predmetom súdneho konania boli dva rôzne nároky žalobcov, a to zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcov a uvedenie pozemkov do pôvodného stavu. Uvádzané je dôležitým na posúdenie opodstatnenosti argumentačnej rétoriky žalobcov, nakoľko títo predovšetkým tvrdia, že v prípade, ak bolo časti ich žaloby o zdržanie sa neoprávnených zásahov do ich vlastníckeho práva vyhovené, nevidia dôvod na nevyhovenie ich žalobe v časti o uvedenie pozemkov do pôvodného stavu – mimo toho, že žalobcovia len tvrdia, že to považujú za nesprávne a nezákonné, ale relevantný právny dôvod už neuvádzajú, je dôležité pochopiť rozdielnosť obidvoch právnych otázok, ktoré žalobcovia spojili do jedného súdneho konania. V prípade zdržania sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcov preskúmal súd skutkový a dôkazný stav a na základe výsledku rozhodol tak, že žalobe žalobcov v tejto časti vyhovel – na základe materiálnej pravdy, ktorej súd uveril. Vo vzťahu k právnej otázke uvedenia pozemkov do pôvodného stavu je však súd prísne viazaný ako povinnosťou nezaťažovať rozsudkom žalovaný subjekt povinnosťami nad rámec podanej žaloby, ale i nad rámec rozsahu zisteného v rámci dokazovania. V prípade, že by súd prvej inštancie vyhovel žalobcom i v časti uvedenia pozemkov do pôvodného stavu, jednalo by sa o presne taký rozsah zaťažovania žalovaného, nakoľko samotní žalobcovia nevyšpecifikovali konkrétne škody, ktoré im mali byť činnosťou žalovaného spôsobené, a preto by za tieto škody mohol byť považovaný ktorýkoľvek vývrat, kráter, výsledok eróznej činnosti a pod. Na základe uvedeného preto obligatórnosť materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia poskytuje v tomto prípade žalovanému ochranu pred takýmto zásahom nad rámec do jeho práv a právom chránených povinností - súd prvej inštancie preto veľmi správne vyhodnotil vadu žalobného petitu (ktorý žalobcovia v priebehu konania dokonca menili/opravovali a súd im vyhovel) a na základe platnej hmotnoprávnej zákonnej úpravy sa s ňou vysporiadal.

7. Reagujúc na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcov, žalobcovia zotrvali na dôvodoch podaného (vlastného) odvolania. Nepovažovali za správny postup súdu prvej inštancie, keď tento aj napriek existencii právoplatného rozsudku v časti, v ktorej sú presne označené pozemky, po ktorých žalovaný jazdí, žalobu v ďalšej časti (uvedenie pozemkov do pôvodného stavu) zamietol. Žalovaný za účelom zárobkovej činnosti vstúpil neoprávnenne na cudzie pozemky a poškodil ich jazdou pásovými obrnenými vozidlami. Vlastníkom pozemkov sa vysmieva už od roku 2004, od ktorého roku realizuje jazdy. Opakovane zdôraznili, že žalovaný hnaný chamtivosťou, surovo zasahuje do krásnej prírody v k. ú. obce C., v časti, ktorá je chránená v rámci tzv. Ramsarského dohovoru tak, že ročne bez akýchkoľvek povolení realizuje prevoz tankami viac ako 2000 osôb. Záverom vyjadrili presvedčenie, podľa ktorého v predmetnom prípade, keď právoplatným rozsudkom boli zakázané jazdy po pozemkoch, ktoré boli predmetom súdneho sporu, má odvolací súd rozhodujúci o trovách konania oprávnenie, v dôsledku ktorého bude rozhodnutie o nepriznaní trov celého konania žalovanému.

8. Reagujúc na vyjadrenie žalobcov k odvolaniu žalovaného, žalovaný uviedol, že žalobcovia vo svojom vyjadrení neposkytli žiadne nové skutkové ani právne tvrdenia, ktoré by sa týkali problematiky náhrady trov konania prejednávanej právnej veci, a len repetitívne uvádzajú svoje doterajšie tvrdenia, ktorým však so všetkou správnosťou nebola poskytnutá súdna ochrana. Naproti tomu zo strany žalovaného došlo k jednoznačnému poukazu na zákonné ustanovenia a skutkové okolnosti, v zmysle ktorých namietal nespravodlivo priznanú náhradu trov konania v prospech žalobcov, ku ktorej skutočnosti došlo bez skúmania skutočného rozsahu právneho zastúpenia žalobcov a bez ohľadu na nepomer medzi úkonmi právneho zastúpenia vykonanými na procesnej strane žalobcov a žalovaného.

9. Svojim ďalším vyjadrením zo dňa 11.10.2022 žalobcovia zotrvali na podanom odvolaní, ako i na vyjadrení k odvolaniu žalovaného.

10. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci neboli sporovými stranami produkované.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie na základe odvolaní podaných žalobcami 1/ až 4/ a žalovaným v rozsahu danom ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že okresný súd vo veci už skôr vydal rozsudok, konkrétne rozsudok č. k. 7C/152/2016-138 zo dňa 11.11.2019, ktorým žalovanému uložil zdržať sa jazdenia obrnenými pásovými transportérmi po pozemkoch EKN parc. č. 9778 - orná pôda vo výmere 517 m², ktorý pozemok je evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9720 - orná pôda vo výmere 530 m², EKN parc. č. 9820 - orná pôda vo výmere 683 m², EKN parc. č. 10833 - trvalé trávne porasty vo výmere 293 m², EKN parc. č. 10834 - trvalé trávne porasty vo výmere 313 m², EKN parc. č. 10835 - trvalé trávne porasty vo výmere 218 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9794/1 - orná pôda vo výmere 39 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9836 - orná pôda vo výmere 1363 m², EKN parc. č. 9841 - orná pôda vo výmere 1020 m², EKN parc. č. 9851 - orná pôda vo výmere 492 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C. a CKN parc. č. 1222/6 - ostatné plochy vo výmere 1757 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXX pre obec a k. ú. C.. Zároveň uložil žalovanému povinnosť odstrániť závadný stav - koľaje a jamy obrnenými pásovými transportérmi na uvedených pozemkoch a uviesť tieto pozemky do pôvodného stavu podľa druhu jednotlivých pozemkov (výroková časť II/ rozsudku). Konanie v časti, v ktorej sa žalobcovia 1/ až 4/ voči žalovanému domáhali zdržania sa jazdenia obrnenými pásovými transportérmi, odstránenia závadného stavu - odstránenie koľají a jam obrnenými pásovými transportérmi na pozemku uvedením do pôvodného stavu podľa druhu pozemku k pozemku EKN parcela č. 9817 - orná pôda vo výmere 543 m², ktorý pozemok je evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C. zastavil (výroková časť II/ rozsudku) a žalovanému uložil nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania v rozsahu 11/12 (výroková časť III/ rozsudku). Vzhľadom na odvolanie podané žalovaným Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 11Co/18/2021-220 zo dňa 24.02.2022 uvedený rozsudok potvrdil v časti výroku II/, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa jazdenia obrnenými pásovými transportérmi po pozemkoch EKN parc. č. 9778 - orná pôda vo výmere 517 m², ktorý pozemok je evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9720 - orná pôda vo výmere 530 m², EKN parc. č. 9820 - orná pôda vo výmere 683 m², EKN parc. č. 10833 - trvalé trávne porasty vo výmere 293 m², EKN parc. č. 10834-trvalé trávne porasty vo výmere 313 m², EKN parc. č. 10835 - trvalé trávne porasty vo výmere 218 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9794/1 - orná pôda vo výmere 39 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C., EKN parc. č. 9836 - orná pôda vo výmere 1363 m², EKN parc. č. 9841 - orná pôda vo výmere 1020 m², EKN parc. č. 9851 - orná pôda vo výmere 492 m², ktoré sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. C. a CKN parc. č. 1222/6 - ostatné plochy vo výmere 1757 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXX pre obec a k. ú. C.. Uvedeným rozsudkom zároveň Krajský súd v Žiline rozsudok okresného súdu č. k. 7C/152/2016-138 zo dňa 11.11.2019 v časti výroku II/, ktorým súd uložil žalovanému odstrániť závadný stav - koľaje a jamy obrnenými pásovými transportérmi na uvedených

pozemkoch a uviesť tieto pozemky do pôvodného stavu podľa druhu jednotlivých pozemkov a vo výroku o nároku na náhrade trov konania zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Krajský súd v Žiline vo svojom skoršom zrušujúcom rozhodnutí (vo vzťahu k časti výroku týkajúceho sa navrátenia do pôvodného stavu – reštitučného nároku) č. k. 11Co/18/2021-220 zo dňa 24.02.2022 uviedol, že vo vzťahu k predmetnému výroku súdu prvej inštancie chýba akékoľvek odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, z ktorého dôvodu odvolací súd túto časť výroku súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP. Navyiac mal odvolací súd za to, že citovaná časť výroku I. je neurčitá a najmä nevykonateľná, keďže nebolo zrejmé, presne v ktorej časti pozemkov by sa mali poškodenia nachádzať, aby bolo možné overenie splnenia, resp. nesplnenia takto uloženej povinnosti.

15. Po tom, čo sa vec vrátila z krajského súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie vo veci vykonal pojednávanie dňa 20.06.2022, na ktorom žalobcovia 1/ až 4/ žiadali, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný odstrániť závadný stav - koľaje a jamy, spôsobené obrnenými pásovými transportérmi na pozemkoch, vo vzťahu ku ktorým súd právoplatne rozhodol o tom, že žalovaný je povinný zdržať sa jazdenia po nich, a to v tých častiach, v ktorých sú spôsobené koľaje a jamy podľa ich skutočného stavu. Takto zmenený návrh súd prvej inštancie zamietol pre jeho neurčitosť.

16. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie pri odstraňovaní neurčitosti podania v časti žalobného návrhu (ktorú neurčitosť konštatoval odvolací súd už v pôvodnom rozhodnutí č. k. 11Co/18/2021-220 zo dňa 24.02.2022) nepostupoval v súlade s § 129 CSP. Pokiaľ odvolací súd poukázal na neurčitosť žalobného návrhu, súd prvej inštancie mal postupovať v zmysle § 129 CSP a vyzvať žalobcov na odstránenie jeho neurčitosti s určením lehoty nie kratšej ako 10 dní, a to kvalifikovanou výzvou. Súd prvej inštancie však žalobcov na odstránenie neurčitosti ich návrhu nevyzval a neposkytol im na odstránenie vytykaných nedostatkov primeranú lehotu. Navyiac, pokiaľ nie je dostatočne určitý žalobný návrh, uvedené zakladá dôvody na odmietnutie žaloby v časti, v ktorej žalobný návrh nie je určitý a zrozumiteľný. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že je povinnosťou žalobcu ako pána sporu, ktorý zvolil charakter svojho nároku ako reštitučný, špecifikovať napríklad prostredníctvom situačného nákresu, ktoré konkrétne jamy má za to, že boli spôsobené činnosťou žalovaného a preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom tých-konkrétnych jám, a až následne žiadať ich odstránenie. Pokiaľ z návrhu alebo jeho príloh nie je zrejmé, v ktorej konkrétnej časti pozemku sa nachádza jama, ktorú žiada upraviť (uviesť do pôvodného stavu), návrh trpí vadou neurčitosti. Ak by žalobcovia napriek výzve súdu žalobný návrh neupravili tak, aby bolo zrejmé, čoho konkrétne sa domáhajú, jednalo by sa o dôvod na odmietnutie podania v zmysle § 129 ods. 3 CSP (po predchádzajúcom upozornení na túto možnosť v zmysle § 129 ods. 2 CSP). Neopnechanie možnosti žalobcom na úpravu neurčitého žalobného návrhu potom zakladá porušenie ich práva na spravodlivý proces spôsobené nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie.

17. Povinnosťou súdu prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené bude vec opätovne prejednať v zrušenej časti a rozhodnúť, pričom bude postupovať v súlade s § 129 CSP pri odstraňovaní neurčitosti žalobného návrhu žalobcov. Pokiaľ žalobcovia vady podania riadne odstránia, t. j. nebude daný dôvod pre odmietnutie žaloby žalobcov v prejednávanej časti veci (reštitučný nárok), vykoná súd prvej inštancie dokazovanie za účelom zistenia/naplnenia predpokladov náhrady škody, pričom odvolací súd zdôrazňuje najmä preukázanie príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a vznikom konkrétnych jám.

18. Vzhľadom na konštatované dôvody zrušenia (a to v merite veci), odvolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa ďalšou argumentáciou strán sporu (týkajúcou sa trov konania) v ich opravných prostriedkoch, nakoľko vec bude znovu predmetom rozhodovania pred súdom prvej inštancie.

19. Odvolací súd v ďalšom považuje za nevyhnutné vyjadriť sa k odklonu od § 390 CSP, keď v poradí druhýkrát rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa po zrušení veci odvolacím súdom rozsudkom č. k. 11Co/18/2021-220 zo dňa 24.02.2022 neriadil v intenciách naznačených odvolacím súdom, ale len prevzal do svojho rozhodnutia (a to bez ďalšieho) závery vyslovené odvolacím súdom ohľadom neurčitosti žalobného návrhu, z ktorého dôvodu pristúpil k zamietnutiu žaloby. Ako však už odvolací súd uviedol vyššie, v prípade neurčitosti podania, má súd

povinnosť postupovať v súlade s § 129 CSP a kvalifikovane vyzvať žalobcu (v tomto prípade žalobcov) na odstránenie väd podania, a to v primeranej lehote, pod následkom odmietnutia predmetného (neurčitého) podania. Vzhľadom na uvedené je odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie sa neriadil dôsledne právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v skoršom zrušujúcom rozhodnutí (č. k. 11Co/18/2021-220 zo dňa 24.02.2022). Odvolací súd má preto za to, že by bol povinný pristúpiť k samotnému prejednaniu veci a rozhodnutiu podľa § 390 CSP, pokiaľ by súd prvej inštancie rešpektoval už raz vyslovený názor odvolacieho súdu, čo v danom prípade splnené nebolo. Navyiac je odvolací súd toho názoru, že pokiaľ by sám vec prejednal a rozhodol, t. j. vykonal vo veci potrebné dokazovanie (pre prípad odstránenia väd podania), ktoré t. č. v tomto smere (reštitučného nároku) zatiaľ vôbec vykonané nebolo, došlo by k porušeniu práva na spravodlivý proces sporových strán, keďže okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom s poukazom na čl. 2 CSP. K tomuto dospel odvolací súd v zmysle čl. 3 CSP eurokonformným výkladom ustanovenia § 390 CSP s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 1.7.2008, č. k. III. ÚS 341/2007-38, podľa ktorého pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže sa (dokonca musí) od doslovného znenia právneho textu odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť, alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). V takýchto prípadoch sa však musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nepredstavuje viazanosť štátnych orgánov iba textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. Odvolací súd taktiež poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.1.2014, č. k. IV. ÚS 1/2014-17, v ktorého odôvodnení sa uvádza, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie prispieť k zisteniu obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 515/2012, IV. ÚS 294/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010). Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 515/2012, IV. ÚS 294/2012, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99).

20. Záverom odvolací súd, uvedomujúc si zákonný zákaz opätovného zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, v zmysle § 390 CSP dospel k záveru, že vzhľadom na tak závažné vyššie uvedené nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, ktoré odvolací súd nemôže odstrániť, nie je možné, aby vo veci sám rozhodol. Vzhľadom k uvedenému za daného stavu by odvolací súd rozhodnutím vo veci nahrádzal prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odopreté právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinstančného súdneho konania je súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepostupoval v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a vo veci nerozhodol sám aj napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie už bolo raz odvolacím súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)